

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judcători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Scripnic Nicolae, de către avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Buțulea Aurel, de către inculpatul Buțulea Aurel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 decembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Buțulea Aurel Ion, născut la 29 august 1978, originar din sat. Ocnîța, r-nul Ocnîța, domiciliat în sat. Grinăuți – Raia, r-nul Ocnîța;

Scripnic Nicolae Ion, născut la 01 ianuarie 1957, originar și domiciliat în sat. Ocnîța, r-nul Ocnîța.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.10.2013 - 23.02.2015 (prima instanță);
2. 11.03.2015 - 02.12.2015 (instanța de apel);
3. 24.03.2016 - 13.09.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ocnîța din 23 februarie 2015, inculpații Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae au fost condamnați în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa, sub formă de 7 ani închisoare, fiecăruia, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat în mod solidar de la Buțulea Aurel și de la Scripnic Nicolae, în folosul părții vătămate Slusarenco Eduard, dauna materială în sumă de 106517 și suma de 12500 lei, cu titlu de cheltuieli făcute în legătură cu prezentarea în instanța de judecată și dauna morală în sumă de 10000 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Buțulea Robert, hotărîrea în privința căruia

cu recurs ordinar în prezent nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, frații Buțulea Robert și Buțulea Aurel, precum și Scripnic Nicolae pe parcursul lunilor noiembrie - decembrie a anului 2011, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria lui Slusarenco Eduard din sat. Ocnîța, r-nul Ocnîța, unde prin deteriorarea ferestrei au pătruns în interiorul locuinței, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale în valoare de 119 737 lei, cauzându-i proprietarului prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Aceste acțiuni ale inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae au fost încadrate în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, furtul, *adică „sustragerea pe ascuns a bunurilor altor persoane, de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”*.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

- avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Scripnic Nicolae, prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi de achitare a inculpatului de sub învinuirea lui adusă, pe motivul aprecierii neobiective și unilaterale de către instanță în favoarea acuzării, a probelor administrate pe caz, deși urma a fi dată o apreciere critică depozițiilor părții vătămate Slusarenco Eduard, precum și soției acestuia Slusarenco Lilia, ele venind în contradicție cu cumulul probelor administrate în cauză, prezentând date eronate referitor la aspectele faptice a cauzei. În același context optând pentru aprecierea obiectivă a depozițiilor martorilor Ivanov Andrei, Punga Ivan, Pugaciova Galina, precum și ale inculpatului Scripnic Nicolae, a căror declarații sunt mult mai importante pentru justa soluționare a cauzei, considerând, că atât organul de urmărire penală, cât și partea acuzării era obligată de a întreprinde măsurile necesare pentru efectuarea suplimentară a cercetării la fața locului pentru depistarea urmelor infracțiunii, ce ar fi dat posibilitatea efectuării unor expertize, or în timpul cercetării la fața locului și întocmirii proceselor-verbale de cercetare din 02.01.2012 de către organul de urmărire penale nu au fost depistate careva amprente digitale ale inculpatului Scripnic Nicolae, ce ar demonstra comiterea de către el a faptei imputate.

De rând cu aceasta se contestă temeinicia refuzului petrecerii pe caz a unei expertize merceologice obiective în vederea stabilirii certe a prețurilor obiectelor pretinse a fi sustrate, de care depinde încadrarea juridică a faptei penale. Totodată, făcând referire la prevederile art.art.8, 93, 101, 254 și 385 Cod de procedură penală, precum și la art. 6 și art. 51 Cod penal, partea apărării invocă aprecierea neobiectivă și unilaterală a probelor administrate pe caz, or conform învinuirii formulate cei trei inculpați ar fi săvârșit în același interval de timp aceleași acțiuni culpabile, ceea ce este imposibil de realizat, partea acuzării nedelimitând acțiunile concrete a fiecărui din ei pe categoriile de participanți, deși potrivit doctrinei penale urma s-o facă;

- avocatul Nicolae Capmoale în numele inculpatului Buțulea Robert, precum și de

către avocatul Victor Chilat în numele inculpatului Buțulea Aurel, care prin apelurile cu un conținut analogic, au solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi de achitare a inculpaților de sub învinuirea lor adusă, cu reabilitatea lor în temeiul art. 390 alin. (2), (3) Cod de procedură penală. În motivarea cerințelor formulate s-a invocat lipsa probelor ce li-ar demonstra incontestabil vinovăția în fapta incriminată, instanța bazându-și hotărârea de condamnare în exclusivitate pe declarațiile depuse de partea vătămată Slusarenco Eduard, cointeresat de condamnarea inculpaților, dar care nu și-a putut motiva prin probe veridice dreptul de proprietate asupra bunurilor pretinse a fi sustrase, precum și valoarea acestora de 104 277 lei, fără a ține cont de depozițiile martorilor Tcaci Valentin, Vicol Mariana, Rusnac Tatiana, precum și ale inculpaților Buțulea Robert și Buțulea Aurel juste pentru soluționarea cauzei.

De rând cu aceasta s-a invocat, faptul că deși pe parcursul cercetării judecătorești de către partea apărării au fost înaintate demersuri privind numirea și efectuarea unei expertize merceologice întru stabilirea costului real al bunurilor ce constituie obiectul material al infracțiunii și care influențează la încadrarea juridică a faptei penale, expertiza în cauză nu a fost efectuată pe motivul neprezentării în fața experților a bunurilor aflate spre păstrare atât la partea vătămată cât și la IP Ocnița, fapt prin care se pretinde încălcarea dreptului la un proces echitabil stipulat la art.6 al Convenției Europene;

- inculpatul Buțulea Aurel, care invocându-și nevinovăția, a solicitat achitarea sa de sub învinuirea lui adusă, susținând examinarea superficială a cauzei cu constatarea neobiectivă a aspectelor de fapt, or în opinia sa, acuzarea nu a prezentat probe suficiente ce i-ar demonstra incontestabil vinovăția în fapta imputată ca infracțiune. Ulterior prin apelul suplimentar el și-a modificat cerințele formulate, a solicitat atenuarea pedepsei penale, prin numirea unei pedepse non-privative de libertate, oferindu-i-se posibilitatea de a contribui la întreținerea celor doi copii minori, a soției grav bolnave, precum și a părinților în etate, asigurând instanța că pe viitor nu va mai repeta faptele admise, cerințe susținute în acest sens și de soția sa Buțulea Lilia prin cererea depusă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 decembrie 2015, apelurile declarate de avocatul Andrei Leșanu în numele inculpatului Scripnic Nicolae, avocatul Victor Chilat în numele inculpatului Buțulea Aurel, inculpatul Buțulea Aurel au fost respinse, ca nefondate, iar cererea cet. Lilia Buțulea a fost respinsă ca inadmisibilă, cu menținerea hotărârii atacate.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, prima instanță a examinat amplu și obiectiv cauza penală, cu verificarea și stabilirea certă a tuturor împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept, ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei, dobândită prin cercetarea multilaterală a probelor administrate de către organul de urmărire penală, cărora li s-a dat o justă apreciere din punct de vedere al veridicității, utilității, concludenței, pertinentei și coroborării reciproce, în acest aspect fiind respectate cerințele art. art. 100 - 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că prima instanță la baza sentinței de condamnare legal și întemeiat a pus probele administrate la faza urmăririi penale, ce au fost cercetate nemijlocit la ședințele de judecată, care integral dovedesc vinovăția inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae în sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane și anume: declarațiile părții vătămate Slusarenco Eduard, declarațiile martorului Slusarenco Elena, declarațiile martorului Juc Sergiu, declarațiile martorului Pugaciova Galina.

Pe lângă probele verbale expuse mai sus, prima instanță a reținut în calitate de probe materiale scrise ce confirmă vinovăția inculpaților : procesul-verbal din 02.01.2012 de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, potrivit căruia Slusarenco Eduard solicită identificarea și atragerea la răspunderea penală a persoanelor necunoscute, ce în perioada lunilor noiembrie- decembrie 2011 din locuința sa, amplasată în satul Ocnîța, r-nul Ocnîța, au sustras bunuri cauzându-i daună în proporții considerabile la suma de 120 000 lei (f.d.6 vol.I); procesul-verbal din 02.01.2012 de cercetare a gospodăriei lui Slusarenco Eduard din satul Ocnîța, r-nul Ocnîța (f.d.9-16, vol. I); procesul-verbal de audiere a acestora din 04.01.2012 (f.d.22-23, 68-69, 153-156, vol. I); cerere de chemare în judecată din 04.01.2012 la suma de 105 250 lei (f.d.24, vol. I); informație privind remiterea spre păstrare a corpurilor delictive (f.d.63,73, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 01.02.2012, potrivit căruia de la domiciliul lui Slusarenco Eduard a fost ridicat un cablu electric cu lungimea de 1m, de culoare roșie-neagră (f.d.71, vol. I); proces-verbal din 29.03.2012 de percheziție a gospodăriei lui Buțulea Aurel, autorizată prin încheierea Judecătorei Ocnîța din 27.03.2012, în cadrul cărei au fost depistate și ridicate bunurile ce-i aparțin victimei Slusarenco Eduard: frigider „BEKO” în care se aflau actele de la el și o telecomandă de la încălzitor de model „Irit”; doi saci din polietilenă în care se aflau 2 furtunuri anti-incendiare; betonieră electrică; lopată de culoare neagră (f.d.103-107, vol. I); procesul-verbal din 02.04.2012, de audiere a bănuitului Buțulea Robert, el negând furtul obiectelor ridicate din gospodăria sa, susținând, că li-ar fi procurat la piața din Edineț și în Federația Rusă (f.d.140; 216-227, vol. I); procesul-verbal din 03.04.2012, de audiere a bănuitului Buțulea Aurel, acesta afirmând, că frigiderul de model ‘BEKO’, betoniera electrică și cele două furtunuri anti-incendiare i-au fost aduse în luna noiembrie 2011 spre păstrare de către fratele său Buțulea Robert, propunându-i procurarea unei betoniere electrice, de la care a refuzat, mașina de spălat aparținându-i soției Buțulea Lilia, fiindu-i lăsată de mamă-sa, care la rândul său a procurat-o în anul 2006-2007 (f.d. 149, 218, vol. I); procesul-verbal din 11.04.2012 de ridicare din gospodăria cet. Curtean Elena a roabei sustrasă din gospodăria lui Slusarenco Eduard (f.d.157-160, vol.I); procesul-verbal din 12.04.2012 de ridicare din gospodăria lui Scripnic Nicoale a obiectelor sustrate din gospodăria lui Slusarenco Eduard (f.d.166-169, vol. I); procesul-verbal din 19.04.2012 de percheziție în gospodăria cet. Timotina Lidia, autorizată prin încheierea Judecătorei Ocnîța din 18.04.2012, în cadrul cărei au fost depistate și ridicate obiecte sustrate din gospodăria lui Slusarenco Eduard (f.d.177-183, vol. I); procesul-verbal din 21.04.2012 de recunoaștere de către Slusarenco Eduard

a obiectelor depistate și ridicate în timpul perchezițiilor efectuate la inculpați (f.d.194-199, vol. I); recipisele lui Slusarenco Elena din 19.07.2012 și 31.07.2012 privind primirea bunurilor sustrase (f. d. 253, 256, vol. I); procesul-verbal din 03.01.2013 de ridicare de la Slusarenco Elena a unor obiecte referitor la care susține, că au fost aruncate în timpul sustragerii bunurilor (f.d. 273, 274, vol. I); facturi fiscale (f.d. 16-25, vol. II).

Astfel, probele verbale și cele scrise, administrate în prezenta cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond, cât și cea de apel, au permis instanței de apel de a concluziona temeinicia soluției judiciare privind vinovăția inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae în comiterea furtului, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor soților Slusarenco, comisă de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, acțiunile lor corect fiind încadrate la art.186 alin. (5) Cod penal.

Or, baza probantă administrată în prezenta cauză, denotă caracterul infrațional al faptelor comise de către inculpați, iar nerecunoașterea de către ei a vinovăției nu este altceva decât o poziție de apărare manifestată prin încercarea evitării răspunderii și pedepsei penale pentru fapta comisă.

În motivarea acestei concluzii instanța de apel a făcut referire la recomandările Plenului CSJ expuse în Hotărârea nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, modificată prin Hotărârea Plenului CSJ nr.12 din 22.12.2014 care la pct. 3 stipulează, că sustragerea se consideră săvârșită pe ascuns și se califică drept furt, dacă a fost săvârșită în absența proprietarului, a posesorului sau a oricăror altor persoane.

Astfel, din materialele cauzei rezultă cu certitudine, că sustragerea bunurilor din gospodăria soților Slusarenco, a fost săvârșită pe perioada aflării lor la câștig în Federația Rusă, obiectele sustrase fiind depistate în rezultatul perchezițiilor efectuate la domiciliile inculpaților, aceștia neprezentând careva documente ce ar confirma dreptul lor de proprietate asupra respectivelor bunuri.

Totodată, versiunea formulată de ei, referitor la unele din obiecte pe care li-ar fi procurat la piața din Edineț, sau în Federația Rusă, precum și apartenența acestor obiecte altor persoane, rămâne a fi una declarativă, neavând careva suport probatoriu, fapt pentru care instanța de fond întemeiat a respins-o, apreciind-o drept încercare de evitare a răspunderii penale.

Instanța de apel a statuat că deopotrivă cu aceasta, partea vătămată Slusarenco Eduard a reușit să probeze prin înscrisurile prezentate, dreptul de proprietate, precum și costul mai multor obiecte din rândul celor sustrase, inclusiv cel comparativ, ceea ce dă dovadă de credibilitate a declarațiilor făcute de el.

Respingând argumentul apărării referitor la nedelimitarea acțiunilor inculpaților, inclusiv prin prisma participației fiecărui din ei la fapta comisă, instanța de apel împărtășind opinia instanței de fond a menționat, că potrivit art. 41 Cod penal, se consideră participație cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la

săvârșirea unei infracțiuni intenționate. Pentru reținerea semnului calificativ, furtul săvârșit de două sau mai multe persoane nu este necesar ca infracțiunea să fie săvârșită în coautorat și prin înțelegere prealabilă, aceste circumstanțe se i-au în vedere la individualizarea pedepsei și nu la calificarea faptei, cazului din speță fiindu-i caracteristică prin prisma art. 44 Cod penal - participația simplă, adică comiterea infracțiunii de câțiva participanți în comun, prin coautorat, fiecare din ei realizând latura obiectivă a infracțiunii.

Totodată, întru respectarea principiului contradictorialității și a egalității armelor în proces, instanța de apel la solicitarea părții apărării a dispus efectuarea pe caz a expertizei merceologice referitor la costul bunurilor sustrase, după care la solicitarea părții acuzării a purces la audierea expertului Tizu Valeriu, care a confirmat, că pentru a putea efectua evaluarea bunurilor sustrase, este necesar prezentarea obiectelor pentru expertiză, în cazul dat fiind supuse evaluării doar bunurile prezentate de partea vătămată, de către IP Ocnița fiind prezentat doar un certificat prin care se atestă lipsa acestora. Respectiv, pentru o informație mai amplă, au fost solicitate actele necesare, fiindu-i prezentate doar o parte din ele, printre care actele de la frigider, precum și a obiectelor ce de facto au fost supuse evaluării, prețurile obiectelor fiind apreciate independent, majoritatea din ele fiind în stare de funcționalitate.

Apreciind pedeapsa penală, instanța de apel a considerat, că la stabilirea categoriei și termenului ei, prima instanță a dat deplină eficacitate prevederilor art. art. 61 și 75 Cod penal, ce se referă la scopul pe care îl urmărește privind restabilirea echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea săvârșirii de către el a altor fapte penale.

Totodată, instanța de apel a menționat că prima instanță a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt gravitatea și caracterul prejudiciabil al faptei penale, atitudinea faptuitorilor față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei și lipsei unei căințe sincere. Nu în ultimul rând, instanța a notificat și datele referitor la personalitatea inculpaților, ce nu sunt la prima abatere de lege, anterior fiind condamnați pentru fapte analogice, precum și prezența la întreținerea inculpatului Buțulea Aurel a copiilor minori.

În lipsa circumstanțelor atenuante, prima instanță a reținut în calitate de circumstanțe ce agravează răspunderea penală a inculpaților precedentele condamnări, astfel, instanța de apel a conchis că pedeapsa numită inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae de către prima instanță rămâne a fi una legală, utilă și eficientă pentru executare, în vederea corectării lor.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare de către :

5.1. - avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Scripnic Nicolae, depuse la 30 decembrie 2015 și la 28 ianuarie 2016, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu dispunerea achitării inculpatului Scripnic Nicolae.

În motivarea cererilor de recurs recurentul a invocat următoarele:

- temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, care prevede că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) CPP - faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită: Conform pct. 30 din Hotărîrea explicativă a Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004 „dacă făptuitorul a manifestat intenție nedeterminată. calificarea faptei trebuie făcută în funcție de prejudiciul care a survenit în realitate”;

- recurentul consideră că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și în special, asupra calificării obiective a pretensei fapte prejudiciabile săvîrșite de inculpatul Scripnic Nicolae. Astfel, nu au fost depistate oarecare amprente digitale pe corpurile delictive și nu există vreo confirmare a vreunui martor care să indice expres că anume Scripnic ar fi săvîrșit fapta prejudiciabilă dată, sau care ar fi fost rolul său în aceasta;

- instanța de apel a ignorat vădit rezultatele raportului de evaluare nr. 0350486 din 31.07.2015, potrivit căruia valoarea de piață a bunurilor prezentate spre evaluare constituie 14886.00 lei. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că o parte din corpurile delictive nici nu existau la păstrare în camera de păstrare la IP Ocnița, dar care au constituit ca temei de evaluarea a corpurilor delictive și calificarea faptei prin prisma art. 186 alin. (5) Cod penal. Respectiv, este evident că valoarea corpurilor delictive este mult mai mică decît suma de 106.517 lei, suma care a fost apreciată de instanță ca „proporții deosebit de mari”, ceea ce a dus la calificarea exagerată a faptei prin prisma alin. (5) al art. 186 Cod penal. Prin urmare, fapta prejudiciabilă ar fi trebuit reîncadrată, cel puțin, în temeiul art. 186 alin.(2) Cod penal, fapt ce a fost omis de către instanța de apel;

- la fel, nu este clar, în general, dacă au existat în natură corpurile delictive care se prezumă că s-au aflat în camera de păstrare din cadrul IP și care ar fi aparținut părții vătămate. Or, instanța de apel era obligată să verifice toate circumstanțele pe care și-a fundamentat decizia, iar calificarea faptei trebuia făcută în funcție de prejudiciul care a survenit în realitate. Singura cifră reală care dă o apreciere a prejudiciului real și obiectiv este suma de 14886.00 lei, stabilită de către expertul specialist în temeiul Raportului de Evaluare nr. 0350486 din 31.07.2015. Alte cifre vehiculate intră în categoria presupunerilor și a dubiilor, și nu pot fi interpretate decît în favoarea inculpatului;

- instanța de apel și prima instanță nu au individualizat, conform prevederilor art.42 și 75 Cod penal, pedepsele aplicate fiecărui dintre participanți în parte și nu a stabilit rolul inculpatului Scripnic Nicolae la săvîrșirea faptei incriminate.

5.2. La fel, decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Buțulea Aurel, depus la 12.01.2016 (prin poștă) și de avocatul Gaina Rodica

în numele inculpatului Buțulea Aurel, depus la 20.01.2016 (prin poștă), care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea achitării inculpatului Buțulea Aurel.

În motivarea cererilor de recurs recurenții au invocat următoarele:

- conform art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri: nu au fost întrunite elementele infracțiunii;*

- la baza sentinței de condamnare instanța de fond și cea de apel au pus probele, care în viziunea instanțelor dovedesc vinovăția lui Buțulea Aurel în sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, și anume: declarațiile părții vătămate Slusarenco Eduard, declarațiile martorilor Slusarenco Elena, Juc Sergiu, Pugaciova Galina, Vicol Mariana, Ivanov Andrei, Tcaci Valentin, Punga Ivan, Ovcharova Tatiana. Este de menționat că nici un martor, sau partea vătămată nu indică la implicarea lui Buțulea Aurel în sustragerea bunurilor din imobilul părții vătămate Slusarenco Eduard, din declarațiile acestora nu rezultă acest fapt;

- niciunul din martori nu indică direct la implicarea lui Buțulea Aurel în această sustragere, alte probe de către acuzare nu au fost administrate, deci, recurentul consideră incorectă constatarea instanței de apel, precum și a primei instanțe că se dovedește vina inculpatului Buțulea Aurel în cele incriminate lui;

- faptul că în gospodăria lui Buțulea Aurel au fost depistate și ridicate în urma percheziției bunurile ce-i aparțin părții vătămate Slusarenco Eduard nicidecum nu demonstrează că el se face vinovat de comiterea infracțiunii date. De la primele audieri ale lui Buțulea Aurel și pînă la examinarea cauzei în ordine de apel, inculpatul a indicat și a argumentat modalitatea cum au apărut aceste bunuri în gospodăria sa. Declarațiile date de inculpat nu au fost modificate pe parcursul nici urmăririi penale, nici pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată;

- Buțulea Aurel este învinuit în comiterea unei infracțiuni, care face parte din categoria infracțiunilor grave, numai pentru aceia că a depozitat la el acasă bunuri aduse de fratele său, bunuri pe care le considera ale fratelui său, neștiind nimic despre sustragerea care a avut loc la partea vătămată Slusarenco Eduard;

- cît privește calificarea infracțiunii imputate inculpaților, apărarea nu este de acord nici cu aceasta, deoarece la materialele cauzei penale nu există nici o probă care ar demonstra quantumul daunei pricinuite părții vătămate, quantum, care în dependență de proporții constituie componenta de infracțiune prevăzută de fiecare aliniat din acest articol;

- la materialele cauzei penale lipsește dovada prețurilor de piață a bunurilor sustrate, aceste prețuri reies exclusiv din aprecierea costului lor de către partea vătămată, ceea ce contravine recomandărilor Plenului Curții Supreme de Justiție;

- în instanța de apel, la demersul apărării, a fost dispusă efectuarea expertizei merceologice, conform căreia prețurile bunurilor, care au fost prezentate spre evaluarea

costului lor, au fost cu mult mai mici decât cele apreciate de partea vătămată;

- la fel este de menționat faptul că din cauza lipsei bunurilor sustrase nu a fost posibilă evaluarea acestora, ceea ce a determinat instanța de apel să fie în imposibilitate de a stabili costul și cuantumul celor sustrase, neavând probe în acest sens, rămânând pe înavinuirea expusă în rechizitoriu;

- recurentul consideră incorectă argumentarea instanței de apel în adoptarea soluției privind menținerea sentinței fără modificări, or această soluție este contradictorie cu constatările și motivările instanței;

- recurentul Buțulea Aurel consideră că el nu este vinovat de cele comise, deoarece la el la domiciliu erau păstrate lucrurile aduse de fratele său, Buțulea Robert și el nu știa că ele sunt furate.

5.3. La 24 mai 2016, inculpatul Buțulea Aurel a mai depus suplimentar un recurs prin care a indicat că el nu se consideră vinovat, este vinovat doar de faptul că nu a spus la poliție despre lucrurile furate depistate la el acasă, aduse de către fratele său, Buțulea Robert. El a fost mințit de către fratele lui, dacă știa că lucrurile aduse de către acesta îs furate el nu avea să le primească la domiciliul său. Totodată, inculpatul menționează că el nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate lui și solicită ca să fie trași la răspundere penală cei care au comis furtul dat.

5.4. La data de 07 septembrie 2016 inculpatul Buțulea Aurel a mai depus o cerere suplimentară prin care a solicitat să fie luat în considerație faptul că el nu a putut să îl refuze pe fratele său de a nu păstra la el acasă lucrurile furate de la cet. Slusarenco Elena. La fel, inculpatul menționează că el nu este vinovat și că prima instanță nu a luat în considerație că el nu putea să participe la furtul obiectelor găsite la el acasă.

6. La recursurile ordinare declarate de către avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Scripnic Nicolae, inculpatul Buțulea Aurel și de către avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Buțulea Aurel, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor, din motiv că recurenții, potrivit art. 430 Cod de procedură penală sunt obligați să indice temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept, de importanță generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii. Astfel, recurenții solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile normei sus menționate.

La fel, procurorul a menționat că aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și apel și nu poate constitui temei pentru recurs.

7. Judecând argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea deciziei atacate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Drept temeiuri pentru recursurile declarate au fost invocate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, adică cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor ordinare declarate.

7.1. Referitor la recursurile depuse de către avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Scripnic Nicolae.

Drept temei pentru recursul declarat au fost invocate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea la judecarea recursurilor ordinare declarate.

Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a stabilit cu certitudine toate circumstanțele de fapt și aspectele de drept, a tras concluzia corectă și a respins ca nefondate apelurile declarate, menținând sentința, prin care inculpații Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae au fost condamnați în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa, sub formă de 7 ani închisoare, fiecareia, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la motivele invocate de recurent precum că „*instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și în special, asupra calificării obiective a pretinsei fapte prejudiciabile săvârșite de inculpatul Scripnic Nicolae*”, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sunt declarative, iar din materialele cauzei rezultă, că instanța

de apel în decizia adoptată s-a expus asupra tuturor motivelor relevante invocate în apeluri și și-a motivat corect soluția adoptată. În acest sens, Colegiul penal lărgit reține, că instanțele judecătorești întemeiat și just au reținut în calitate de mijloace de probe și probele expuse în decizia instanței de apel (f.d. 154-156, vol. III), și care au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond, cât și cea de apel, fapt ce permite Colegiului penal lărgit de a concluziona temeinicia soluției judiciare privind vinovăția inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae în comiterea furtului, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor soților Slusarenco, comisă de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, acțiunile lor corect fiind încadrate de către prima instanță la art.186 alin. (5) Cod penal. Or, baza probantă administrată în prezenta cauză, denotă caracterul infracțional al faptelor comise de către inculpați, iar nerecunoașterea de către ei a vinovăției nu este altceva decât o poziție de apărare manifestată prin încercarea evitării răspunderii și pedepsei penale pentru infracțiunea comisă.

La fel, lecturînd textul recursurilor declarate, se constată că recurentul a invocat drept temeii pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, recurentul critică decizia contestată în sensul că instanța de apel și prima instanță nu au individualizat, conform prevederilor art.42 și 75 Cod penal, pedepsele aplicate fiecărui dintre participanți în parte.

În continuare, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținîndu-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încît inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel corect a menținut pedeapsa stabilită de prima instanță inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae, conducîndu-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute în art. 75 alin. (1) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt gravitatea și caracterul

prejudiciabil al faptei penale, atitudinea faptuitorilor față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei și lipsei unei căințe sincere. Nu în ultimul rând, instanța de apel a notificat și datele referitor la personalitatea inculpaților, ce nu sunt la prima abatere de lege, anterior fiind condamnați pentru fapte analogice, precum și prezența la întreținerea inculpatului Buțulea Aurel a copiilor minori.

În lipsa circumstanțelor atenuante, instanța de apel a reținut în calitate de circumstanțe ce agravează răspunderea penală a inculpaților precedentele condamnări, astfel, că pedeapsa numită inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae de către instanța de fond, rămâne a fi una legală, utilă și eficientă pentru executare, în vederea corectării lor.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel în decizia sa corect a indicat prevederile art. 61, 75 Cod penal și ținând cont de personalitatea inculpaților, a aplicat pedepse echitabile, argumente ce sunt acceptate și însușite de către instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

La fel, în recursurile depuse de avocatul Leșanu Andrei, se mai invocă ca temei de casare a hotărârilor judecătorești și art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal lărgit conchide că temeiul dat nu persistă în cauza dată, deoarece instanța de apel corect a încadrat juridic acțiunile comise de către inculpații Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae, în baza învinuirii înaintate de procuror.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal în prima instanță au indicat la confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii ce li se impută.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile în baza cumulului de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Referitor la motivul invocat de recurent precum că „*faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită: Conform pct. 30 din Hotărârea explicativă a Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004 „dacă făptuitorul a manifestat intenție nedeterminată, calificarea faptei trebuie făcută în funcție de prejudiciul care a survenit în realitate*, Colegiul penal lărgit menționează în acest sens că potrivit pct. 21 a Hotărârii nominalizate mai sus, mărimea prejudiciului cauzat prin sustragere se determină conform prețurilor libere de piață la momentul examinării. Astfel, potrivit prețurilor libere de piață a bunurilor

sustrase, prejudiciul cauzat părții vătămate constituie suma de 106 517 lei, prin urmare semnul calificativ „în proporții deosebit de mari” a fost întrunit, deoarece valoarea pagubei pricinuite depășește 5 000 u. c, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (1) Cod penal, se consideră proporții deosebit de mari și vine în contradicție cu motivul invocat de recurent precum că „este evident că valoarea corpurilor delictive este mult mai mică decât suma de 106.517 lei, suma care a fost apreciată de instanță ca „proporții deosebit de mari”, ceea ce a dus la calificarea exagerată a faptei prin prisma alin. (5) al art. 186 Cod penal.

Cu privire la motivul invocat în recursuri precum că „fapta prejudiciabilă ar fi trebuit reîncadrată, cel puțin, în baza art. 186 alin.(2) Cod penal, fapt ce a fost omis de către instanța de apel”, Colegiul penal lărgit îl consideră neîntemeiat și face referire la recomandările Plenului CSJ expuse în Hotărârea nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, modificată prin Hotărârea Plenului CSJ nr.12 din 22.12.2014 care la pct. 3 stipulează, că sustragerea se consideră săvârșită pe ascuns și se califică drept furt, dacă a fost săvârșită în absența proprietarului, a posesorului sau a oricăror altor persoane, în proporții deosebit de mari.

Astfel, instanța de apel în decizia sa corect menționează că „din materialele cauzei rezultă cu certitudine, că sustragerea bunurilor din gospodăria soților Slusarenco, a fost săvârșită pe perioada aflării lor la câștig în Federația Rusă, obiectele sustrase fiind depistate în rezultatul perchezițiilor efectuate la domiciliile inculpaților, aceștia neprezentând careva documente ce ar confirma dreptul lor de proprietate asupra respectivelor bunuri.

Totodată, versiunea formulată de ei, referitor la unele din obiecte pe care li-ar fi procurat la piața din Edineț, sau în Federația Rusă, precum și apartenența acestor obiecte altor persoane, rămâne a fi una declarativă, neavând careva suport probatoriu, fapt pentru care instanța de fond întemeiat a respins-o, apreciind-o drept încercare de evitare a răspunderii penale.

Deopotrivă cu aceasta, partea vătămată Slusarenco Eduard a reușit să probeze prin înscrisurile prezentate, dreptul de proprietate, precum și costul mai multor obiecte din rândul celor sustrase, inclusiv cel comparativ, ceea ce dă dovadă de credibilitate a declarațiilor făcute de el”.

7.2. Referitor la recursurile depuse de către inculpatul Buțulea Aurel și avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Buțulea Aurel.

În recursurile ordinare depuse autorii invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrinite elementele infracțiunii.

Verificând legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

Autorii recursurilor consideră că *„nu s-a dovedit faptul comiterii infracțiunii imputate, nefiind întrunite elementele infracțiunii”*.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acțiuni și prejudiciu).

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel corect a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală și a supus verificării declarațiile inculpaților, a părții vătămate, a martorilor, și probele materiale scrise administrate, în urma la ce a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de instanța de apel referitor la vinovăția inculpaților, expusă în pct. 4.1. a deciziei, considerînd că argumentele apărării cu privire la nevinovăția acestora nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Probele indicate sînt amănunțit și detaliat descrise în decizia instanței de apel, care sînt pertinente și concludente, coroborează între ele și nu prezintă careva dubii (f.d. 154-156, vol. III).

Prezența în acțiunile inculpaților atît a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cît și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele descrise în decizia instanței de apel, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată a instanței de apel.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpaților Buțulea Aurel și Scripnic Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale furtului, adică *„sustragerea pe ascuns a bunurilor altor persoane, de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”*.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce contrazic argumentele aduse de recurenți precum că *„niciunul din martori nu indică direct la implicarea lui Buțulea Aurel în această sustragere, alte probe de către acuzare nu au fost administrate, deci, se consideră incorectă constatarea instanței de apel, precum și a celei de fond că se dovedește vina inculpatului Buțulea Aurel în cele incriminate lui”*.

Prin urmare, se constată că au fost respectate prevederile art.101 Cod de procedură penală.

7.3. În conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și celor cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, ajungând corect la concluzia că sentința atacată urmează a fi menținută în vigoare, ca fiind legală, întemeiată și motivată.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursurile ordinare declarate de către avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Scripnic Nicolae, inculpatul Buțulea Aurel și de către avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Buțulea Aurel, urmează a fi respinse ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, cu menținerea deciziei atacate, deoarece temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Scripnic Nicolae, de către avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Buțulea Aurel, de către inculpatul Buțulea Aurel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 decembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe **Buțulea Aurel Ion și Scripnic Nicolae Ion**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **13 octombrie 2016.**

Președinte

Judecători

Ursache Petru

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru